

CAPELLE DOET 'T

Het CapelsWerkProgramma

Inhoudsopgave

- Inleiding 3

- Capelse kapstokken voor de uitvoering 4
 - Vertrouwen in gemeentelijke overheid vergroten* 6
 - Minder beleid, beter beleid, meer uitvoering* 7
 - Meer ruimte voor innovatie* 9

- Inhoudelijke hoofdstukken
 - Capelse Stedelijke Ontwikkeling* 11
 - Sociaal Capelle* 21
 - Besturen en organiseren* 32

Bijlagen

Portefeuilleverdeling collegeperiode 2022-2026 36

Speerpunten die geen specifieke actie behoeven in CWP 40

Fotografie

Pagina 5, Frank de Roo

Pagina 10, Jan Kok

Pagina 20, Frank de Roo

Pagina 31, Frank de Roo

Inleiding

Capelle aan den IJssel is een fijne en veilige plek om te wonen, te werken en er de vrije tijd in door te brengen. Een attractieve werk-, leef- en woonstad tegelijk. Met een groen-blauw karakter. En op veel manieren bereikbaar. Niet te groot en daardoor nog een stad met de menselijke maat. Een ruime variatie in wijken en inwoners en een flink aantal eigen voorzieningen. Dat is kort samengevat wat we als college willen behouden én verbeteren in de komende vier jaar. Met dit *CapelsWerkProgramma 2022-2026; Capelle doet 't*.

Als college dienen wij het belang van de Capellenaar en moeten we sturing geven aan de uitvoering van het coalitieakkoord. Dat doen we met dit CapelsWerkProgramma, afgekort het CWP. We gaan de komende vier jaar samen met Capellenaren, partners en organisaties in en buiten de stad aan de slag.

Wij staan weliswaar vier jaar aan het roer maar hebben werk te doen dat verder strekt dan de komende periode. We maken keuzes die voor nu belangrijk zijn, maar ook voor de generaties na ons. **We werken aan vandaag én morgen.** Capelle doet 't. Zoals het coalitieakkoord ook van ons vraagt.

Het CWP wordt doorvertaald in de organisatie door middel van jaarplannen van de gemeentelijke afdelingen. Intern is het CWP dus ook richtinggevend.

Het CWP is niet alleen een planningsdocument. We benoemen om de sturing kracht bij te zetten drie Capelse kapstokken voor de uitvoering, waarover u zo meer kunt lezen.

Crisisbestendig, flexibel

In deze collegeperiode zullen we in de aanbiedingsbrief bij de begroting onze voortgang kort aanstippen. Daarmee wordt ook duidelijk gemaakt wanneer wat gerealiseerd is. De realisatie is echter wel mede afhankelijk van de beschikbare capaciteit van zowel onze eigen ambtelijke organisatie als van onze (uitvoerings)partners. De krappe arbeidsmarkt zet daar mogelijk een rem op.

We introduceren ook een jaarlijks terugkerende informele terug- en vooruitkijk sessie tussen college en raad over de voortgang van het CWP. Daarmee starten we het eerstvolgende jaar na de vaststelling van het CWP.

Voorgaande twee aandachtsmomenten voor de stand van zaken van het CWP zijn niet voor niets. We willen flexibel zijn omdat de wereld om ons heen steeds sneller verandert met tal van crisissen waar ook de Capellenaar mee te maken heeft.

Het CWP kan dus niet in beton gegoten zijn. Dat kan ook betekenen dat we gaandeweg de uitvoering versnellen, vertragen, stoppen of op nieuwe kansen inspringen.

Speerpunten

Het *coalitieakkoord* kent 145 speerpunten. Veel zijn daarin gelijk al als acties geformuleerd (wat en hoe). Een aantal van die speerpunten geeft echter aan wat we niet willen, of geeft meer een werkwijze of houding aan en is niet te koppelen aan een actie of termijn. Deze speerpunten zijn daarom niet opgenomen in het CapelsWerkProgramma. Welke het betreffen kunt u zien in bijlage II.

De speerpunten uit het coalitieakkoord hebben we in dit CWP gebundeld waar mogelijk. Om bij de uitvoering relaties tussen acties te leggen. Dat komt de integraliteit ten goede. Dit betekent zo mogelijk gelijktijdig oppakken, afstemming in en tussen afdelingen, afstemming met de Capellenaar.

Het kan ook de participatiekansen vergroten. We hoeven immers door bundeling minder vaak en daardoor minder tijdrovend de Capellenaar te bevragen doordat we ook de uitvraag kunnen bundelen.

Leeswijzer speerpunten

Per speerpunt is aangegeven wat we daarvoor gaan doen en hoe we dat gaan doen.

De formulering van de CWP-speerpunten komt overeen met hetgeen in de begroting/doelenboom staat.

Per actie is een jaartal aangegeven. Dit betreft de *startdatum*. Om wendbaar te zijn is geen realisatiedatum aangegeven. Een aantal acties zullen doorlopend onze aandacht hebben.

Capelse kapstokken voor de uitvoering

We gaan werken met kapstokken. Capelse kapstokken. Het zijn uitgangspunten, om sturing te geven aan de uitvoering van onze opgaven en speerpunten die verderop in dit CWP staan. En dat is nodig in een tijd waarin de ene crisis de andere lijkt op te volgen en waar we de komende vier jaar ook niet vanaf zullen zijn (energie, armoede, wonen, klimaat, corona).

De drie Capelse kapstokken zijn:

1. Vertrouwen in gemeentelijke overheid vergroten
2. Minder beleid, beter beleid, meer uitvoering
3. Meer ruimte voor innovatie

Het zijn onze kapstokken. We staan echter gewoon open voor goede andere aangedragen opties die meehelpen om de uitvoering sneller, kwalitatief beter en vooral beter merkbaar voor de Capellenaar te laten zijn.

Relatie kapstokken - inhoudelijke hoofdstukken

De drie kapstokken geven aan “hoe” we meer sturing willen geven.

De na de kapstokken volgende drie inhoudelijke hoofdstukken geven de context aan waarbinnen we opereren en “wat” we gaan doen.

Dat we ook daadwerkelijk willen werken met deze kapstokken ziet u in een aantal voorbeelden terug bij de inhoudelijke hoofdstukken van dit CWP. Een icoontje geeft ook aan waar dat is:

Vertrouwen in gemeentelijke overheid vergroten:

Minder beleid, beter beleid, meer uitvoering:

Meer ruimte voor innovatie:

Kapstok 1. Vertrouwen in gemeentelijke overheid vergroten

We willen bouwen aan het vergroten van het vertrouwen van de Capellenaar in de gemeente. Dat is niet eenvoudig. De ontevredenheid over de overheid gaat veel dieper dan we met simpele ingrepen kunnen herstellen. Maar Capelle gaat er wel mee aan de slag. In deze collegeperiode leggen we de nadruk op de volgende zaken die ons helpen het vertrouwen te vergroten.

Basis op orde

We willen een goed functionerend, open, integer en betrouwbaar bestuur zijn. Bouwen aan een betrouwbare gemeente begint met het op orde hebben van de basis. Dat betekent je wettelijke taken als overheid simpelweg goed uitvoeren. Zeker ook op het terrein van veiligheid waar de afgelopen jaren al veel is aangepakt en wat vanzelfsprekend ook onze prioriteit blijft.

De uitvoering vraagt om voldoende capaciteit. Daarom zorgen we ervoor dat de noodzakelijke personele bezetting op orde is. Datzelfde geldt voor de gemeentelijke financiën. We beseffen dat mogelijke extra wensen in deze collegeperiode ook extra inspanning kan betekenen; menskracht en/of budget. Piept en kraakt het daarbij, dan gaan we in samenspraak met de ambtelijke organisatie prioriteren of op zoek naar financiering.

Helder uitleggen

Van belang is dat we niet alleen in mogelijkheden denken maar ook consistent zijn en uitleggen wanneer iets niet kan (*Nee* is ook een antwoord), de samenwerking zoeken, helder zijn over de werkwijze en communiceren op een begrijpelijke manier over wat we doen en bereikt

hebben. Dit moet ertoe leiden dat de Capellenaar die nu nog niet mee-participeert ook actief mee wil gaan denken.

Vanaf 2023 komen we met initiatieven op het terrein van communicatie. Dit betekent onder meer vernieuwing van de gemeentelijke huisstijl, versterkte aandacht voor sociale media en doelgroepencommunicatie.

De wijk in!

We geven de gemeente Capelle een smoel. Als college gaan we vaker de wijk in. Soms met, soms zonder agenda. Soms schuiven we onaangekondigd aan. Zodat we zichtbaar zijn. We sluiten aan bij de initiatieven die mensen zelf nemen en versterken die. Medewerkers van de gemeente zullen nog vaker in de wijk aanwezig zijn. Dat is al ingezet met onze gebiedsregisseurs en stadsmariniers maar denk ook aan de Wijktoers Buitenruimte, Wijktoezichthouders Beheer of Boa's die ook op zondag actief zijn.

Geen blauwdruk

We bepalen met elkaar in de wijken hoe wij kunnen komen tot de gewenste leefbaarheid. Hiervoor hebben wij geen blauwdruk. Wijken zijn verschillend en hebben verschillende vertrekpunten en behoeften. Dat moet ook tot uitdrukking komen in de aanpak. Wat werkt in de ene wijk, werkt niet altijd gelijk in een andere.

Het gebiedsgericht werken gaan we verder ontwikkelen. We zijn al begonnen met het opgavegericht werken. Er is de afgelopen jaren in onze gemeente daarover al veel kennis opgedaan, maar zeggenschap goed organiseren is en blijft een zoektocht en wij hebben daarover nog genoeg te leren. Dat doen we samen met de Capellenaar.

Luisterend oor

Burgerparticipatie is een groot goed in Capelle en daar zijn we trots op. Voordat we handelen bieden we een luisterend oor en een uitgestoken hand. In elke wijk. Op een laagdrempelige manier. Op zoek naar oplossingen voor plaatselijke problemen, frisse ideeën en voorstellen die de buurt beter kunnen maken. Capelle doet 't. We willen dat iedereen mee kan doen, oude en nieuwe Capellenaren, kwetsbare inwoners, mensen met een beperking. Ook wie minder mondig is komt aan bod. We proberen ook om de mensen die zijn afgehaakt of nog nooit zijn aangesloten (weer) te bereiken. Om de verbinding tussen burgers te verzekeren, maken we ook gebruik van nieuwe vormen van (digitale) participatie.

Een luisterend oor hadden we ook op de Open Dag van de gemeente, op 10 september 2022. Capellenaren lieten van zich horen door opmerkingen en suggesties achter te laten. Hun bijdragen op deze Open Dag bevestigen dat we ons moeten inzetten voor schoon, duurzaam, veilig, energie(besparing) en bewegen. Ook werd duidelijk dat we in gesprek moeten komen en blijven met hen, en snel moeten terugkoppelen wat we wel of niet doen met meldingen van Capellenaren aan bestuur en organisatie.

Wijkoverlegplatforms

Wij evalueren de WijkOverlegPlatforms. Omdat we benieuwd zijn hoe we de WOP's nog beter kunnen faciliteren. Naast de WOP's worden bij deze evaluatie de interne organisatie, wijkpartners, college en gemeenteraad betrokken.

Generatiecheck

De jongeren hebben de toekomst. Maar wat ontbreekt is nadenken over wat het effect van beleid is op toekomstige generaties. Terwijl jongeren zich nu al zorgen maken over klimaatbeleid, perspectief op de woningmarkt en kans op werk.

Een generatiecheck (nieuw voor ons en dus in die zin ook innovatie) betekent dat we nu al problemen aanpakken. Als die check uitwijst dat het beleid voor volgende generaties negatief uitpakt, moet het beleid aangescherpt worden. We besturen voor vandaag en morgen.

De generatiecheck moet bij politici en ambtenaren tussen de oren komen te zitten. We vertrouwen erop dat dit kan zonder verankering in gemeentelijke regels. Het is dus geen checklist maar een manier van denken die we betrekken bij beleidsvorming (mindset).

We betrekken de jongeren ook zélf bij de generatiecheck. We laten onder meer de Jongerenraad nadenken over de effecten van gemeentelijk beleid op hun leven, op hun toekomst. Capelle doet 't.

We experimenteren met een Jongerenapp. Met deze app hopen we op een laagdrempelige wijze input te verkrijgen van jongeren tijdens participatiemomenten, bijvoorbeeld bij het Woonbeleid.

Kapstok 2. Minder beleid, beter beleid, meer uitvoering

De sleutel voor een gezonde verhouding tussen de hoeveelheid beleid en uitvoering wordt bepaald door de politiek (raad en college). Hierover gaan en blijven we graag met de raad in gesprek.

Minder beleid

Minder beleid is niet eenvoudig. Beleid is immers soms wel nodig om duidelijkheid te verschaffen, te motiveren waarom besluiten worden genomen, te handhaven of om willekeur tegen te gaan.

Maar we kunnen soms toch ook best zonder beleid. Een voorbeeld waar we geen gemeentelijk beleid voor hebben maar wel acties op uitvoeren is de Europese Unie. We ontvangen EU-subsidies, vergaren kennis via EU-netwerken en hebben aandacht voor EU wet- en regelgeving.

Een natuurlijk moment om te kijken of we met minder beleid toe zouden kunnen is als er beleid vernieuwd moet worden omdat de looptijd van een beleidsnota erop zit. Dan willen we kijken - samen met raadsleden - of (herijking van) beleid nog nodig is. Of dat beleid anders moet. Binnen de ruimte die het Rijk ons geeft. Veel wat gemeenten doen is immers uitvoering van rijksbeleid. We zien overigens daarbij nog steeds een beweging van steeds meer taken, maar steeds minder zeggenschap voor gemeenten. Gemeenten worden steeds vaker voor het blok gezet door de nationale politiek (bijv. Jeugdzorg, en recentelijk Covid vaccinaties en opvang Oekraïners).

Minder beleid (of meer flexibel beleid met meer mogelijkheden tot differentiatie in de uitvoering) kan wel aanleiding geven tot meer maatwerk. Daar is op zich niets mis mee, zelfs prima. Maar we moeten dan wel opletten dat het niet weer tot extra personele capaciteit gaat leiden. Daar zijn we ons bewust van en bij discussie over wenselijkheid van beleid nemen we dit aspect mee.

Minder beleid biedt eveneens tijd voor meer durf, om te experimenteren, goede voorbeelden van elders op te sporen en toe te

passen, om te innoveren. Dit sluit aan bij Kapstok 3 "Meer ruimte voor innovatie".

Uitgangspunt bij al dan niet overheidsbemoediging - en dat speelt ook bij de noodzaak tot gemeentelijke beleidsvorming - is dat zoveel mogelijk wordt aangesloten bij het zelfregulerend vermogen in de samenleving en ook dat we minder regeldruk voor de Capellenaar willen. Dit willen we vanaf nu vooral vooropstellen als er een roep komt om beleid. En nemen we dus mee bij de vraag of beleid echt nodig is.

Beter beleid

Is beleid noodzakelijk, dan willen we wel proberen een slag te maken in kwaliteit van beleid. Daarmee geven we gelijk het signaal af dat het niet gaat om kwantiteit maar om kwaliteit van beleid. Dan gaat het dus om vragen als rechtmatigheid (welke ruimte bieden de hogere wettelijke kaders), doeltreffendheid (effectiviteit), doelmatigheid (efficiënt) en uitvoerbaarheid. Daarbij past het streven om ook meer actieve burgerparticipatie toe te passen bij het maken van beleid. Dat komt weer de uitvoering ten goede want daardoor gaan zowel gemeente als Capellenaren zich er ook eerder samen verantwoordelijk voor voelen.

Tevens zetten we in op koppelingen tussen verschillende beleidsvelden, bijvoorbeeld gezondheid en buitenruimte.

We willen de raad vaker eerder meenemen bij beleidsvorming. Dat kan bijvoorbeeld - voordat er een beleidsvoorstel ligt - door al een evaluatie te delen of uit te nodigen voor een inhoudelijke kennissessie. Vaker een technisch vragenuurtje en minder details bij beleidsvoorstellen kunnen daarnaast bijdragen aan snellere besluitvorming en sturen op hoofdlijnen door de raad.

Meer uitvoering

Capelle doet 't. We willen meer actiegericht werken. Zodat oplossingen zo snel als mogelijk geboden worden en zichtbaar zijn in de gemeente. Goed voor de Capellenaar, goed voor de stad en goed voor het vertrouwen in de gemeente. Dat kan door proberen sneller tot besluiten te komen of pilots uit te voeren. Maar ook kunnen we best een keer extra aan de Capellenaar uitleggen van welke gemeentelijke- of rijksregeling hij of zij gebruik kan maken. Of we kunnen een keer extra voorlichting geven op scholen om te voorkomen dat jongeren de eerste stap in de criminaliteit zetten. Zonder dat daarvoor een beleidswijziging nodig is. Het zit hem soms in de kleine dingen.

Kapstok 3. Meer ruimte voor innovatie

Beweging creëren

We willen een gemeente zijn die durft. Stilstand is achteruitgang. We hebben ambitie en willen beweging zien. Met ruimte voor innovaties, experimenten en goede voorbeelden van elders. We kunnen een laboratorium zijn voor nieuwe technologie, nieuwe projecten, nieuwe werkwijzen. Fouten maken mag daarbij. Mocht het fout gaan, dan leren we daarvan. Als iets niet lukt dan stoppen we ermee en doen we iets anders. Maar we proberen het wel. Capelle doet 't. Dat is ondernemerschap in de politiek.

Innovatie

Onder innovaties, experimenten en goede voorbeelden van elders verstaan we iedere toepassing, techniek, methode, werkwijze, proces, uitvinding, die voor Capelle nieuw en anders is en het leven eenvoudiger, aangenamer, gezonder, duurzamer, energiezuiniger, goedkoper en beter maakt.

Het doel is dus samengevat de leefomgeving en het leven in de stad beter te maken. Een socialer, economisch sterker, groener en gezonder Capelle. Innovatie is dus geen doel op zich maar verbonden aan Capelse opgaven.

In dynamische tijden zoals nu laten oplossingen zich niet altijd van tevoren plannen. De bereidheid tot experimenteren is dan ook van belang voor het vinden van nieuwe oplossingen. Gedurende onze hele collegeperiode zijn suggesties voor innovatie welkom. Vanuit het Capelse bedrijfsleven, ons eigen personeel, de regio of vanuit de raad. En niet te vergeten vanuit de wijk. Het inspelen op suggesties, wensen en kennis uit de wijk zal bijdragen aan het door de Capellenaar omarmen van innovaties voor de wijk.

Innovatie is vooral ook een zaak van gewoon doen. We geven zelf alvast het goede voorbeeld. We introduceren in dit CWP namelijk onder meer de Generatiecheck en een Jongerenapp. Maar ook kan worden gedacht aan oriëntatie op E-health en het aanhalen van de band met universiteiten en Hogescholen.

Bovenstaande zijn voorbeelden. Het is echter vooral zaak dat de ambtelijke organisatie de nodige vrijheid krijgt bij het bewandelen van het innovatiepad.

Stippen respektie

maken we
ZURZ

Capelse Stedelijke Ontwikkeling

Inleiding

Naar verwachting groeit Capelle tot 77.000 inwoners. Dat stelt ons voor grote uitdagingen en biedt tegelijkertijd kansen. We moeten zorgvuldig omgaan met de schaarse ruimte die we hebben. In die ruimte moet veel gebeuren. Niet alles kan overal. Als bestuur willen we scherp sturen, we moeten keuzes maken ([kapstok vertrouwen](#)).

De concretisering van de Stadsvisie wordt de komende tijd opgepakt. We geven daarmee sturing, fysiek en sociaal, op de ontwikkeling van onze stad. We realiseren ons dat stapeling van al onze ambities op gespannen voet kan staan met haalbaarheid. Er is sprake van schaarse ambtelijke capaciteit. Dit betekent dat we niet ieder project op ieder moment in behandeling kunnen nemen. Projecten die goed passen bij onze ambities krijgen dan een hogere prioriteit. Dat leggen we vanzelfsprekend wel goed uit.

Wonen

We kiezen voor een wijkgerichte benadering en denken daarbij zo vroeg mogelijk na over het realiseren van een gezonde fysieke leefomgeving. We bouwen in balans met de belangen van de directe omgeving en met oog voor de groenqualiteit. Het komt onder meer aan op slim binnenstedelijk verdichten. Hoogbouw kan dan een optie zijn. Bij de uitwerking van de Stadsvisie zal daarvoor aandacht zijn.

We komen sowieso met een actualisatie van het woonbeleid ([kapstok beter beleid](#)). Uitgangspunt is dat in Capelle woonruimte moet blijven voor alle inkomensgroepen en alle doelgroepen die begeleiding nodig

hebben. Of je nu een beperking hebt, onderwijzer bent, ondernemer of gepensioneerd. Daarom willen we bouwen in alle segmenten maar bouwen we gericht voor bepaalde doelgroepen: jongeren, starters, ouderen en voor wonen op maat. Capelle doet 't.

We onderzoeken ook alternatieve woonvormen. We richten ons op de behoefte van de Capellenaar maar leveren ook een bijdrage aan de verschillende regionale opgaven.

Aan Capelle wordt met de transformatie van het Rivium een moderne woon-werkwijk toegevoegd. In deze collegeperiode gaat de eerste nieuwbouwpaal voor woningbouw op Rivium de grond in ([kapstok meer uitvoering](#)). Het vraagt om een strakke regie vanuit de gemeente.

Voorzieningen laten wij meegroeien en zijn vanaf de start van plannen integraal onderdeel daarvan. We moeten dan ook vroegtijdig in beeld hebben welke voorzieningen bij nieuwbouw nodig zijn. Zodat duidelijk is hoe en waar dit geregeld wordt. Dit kan in de gebieden zelf of door gebruik te maken van voorzieningen in omliggende gebieden als dat voor alle inwoners ook meerwaarde heeft. Over voorzieningen gesproken, ook bedrijventerreinen, kantoorgebieden en winkelcentra verouderen, vertonen leegstand en raken sleets als we ze niet blijven koesteren. Dit vraagt om plannen en investeringen zodat deze gebieden een gezonde toekomst tegemoet gaan.

Wijken

Er zijn wijken en buurten die kwetsbaar zijn of kunnen worden. Onder meer door ouderdom van woningen. Zwakkere wijken met vaak een meer eenzijdige woningvoorraad en meer sociale huurwoningen kunnen eerder kansarme inwoners aantrekken die achterblijven in de samenleving. Met een lager inkomen, lagere opleiding, met psychische

en sociale problemen of slechtere gezondheid. Waar ondermijning ook op de loer ligt. Daarbij komt dat niet iedereen weet wat zijn eigen zorg- en ondersteuningsbehoefte is. Reden temeer om in de wijk te zijn.

We willen een herwaardering van de wijk als gezonde en sociale leefomgeving. Een te smalle aanpak gericht op snel meer woonruimte kent dan risico's. Denk aan verlies van sociale samenhang. Daarom zetten we in op integrale wijkontwikkelingsplannen om wijken te verbeteren. Capelle doet 't.

Hierbij kan een koppeling worden gemaakt met initiatieven vanuit de wijk (**kapstok vertrouwen**), spreiding van locaties voor wonen op maat, met klimaatverandering, energietransitie en het Denk en Doe mee!

Fonds. We komen overigens ook met een Wijkcontactpunt wijkhandhavers (**kapstok innovatie**).

Wijkvernieuwing vereist een lange adem. Veel gemeentelijke beleidsprogramma's, van de aanpak van armoede tot energietransitie zullen continue aandacht moeten besteden aan de wat zwakker wordende wijken. Het is daarnaast ook keihard een financieringsvraagstuk. Daarom blijven we ons gezamenlijk met andere steden inzetten voor middelen vanuit het Rijk hiervoor.

Handelen in de wijk is dus hard nodig. Maar niet alleen om erger te voorkomen. Ook vanwege het vergrijzingsvraagstuk. We hebben te maken met een groei van het aantal ouderen met een vraag om zorg, ondersteuning, huisvesting en goede voorzieningen in de wijk. Denk aan huisarts, buurtsuper, ontmoetingsplekken.

Mobiliteit

Het wegennetwerk is niet geschikt voor verdere groei van verkeer. Op de hoofdwegen zijn ingrijpende ingrepen nodig om het autoverkeer

beter af te wikkelen. In het uitvoeringsprogramma Mobiliteit is ook de Algeracorridor opgenomen.

Verbeteringen aan de trajecten Algerabrug-Kralingseplein vragen om grote ingrepen in de infrastructuur. Hiervoor zijn naast eigen middelen ook bijdragen nodig van provincie, de Metropoolregio Rotterdam-Den Haag en de andere Algeragemeenten.

Wij blijven ons daarnaast hard maken voor een verbinding tussen de Krimpenerwaard en Ridderkerk. Eerdere regionale studies laten zien dat een tweede oeververbinding in de Rotterdamse regio in de toekomst gewenst is. Gezien alle opgaven zijn er grote investeringen nodig die niet allemaal financieel gedekt zijn. Daarom is er regionaal gekozen om nu in te zetten op een brug in Rotterdam. Voor Rivium is dit een gunstige optie. Voor de bestaande Algeracorridor is het verminderen van het autoverkeer de beste optie. De verbinding Krimpenerwaard-Ridderkerk geeft hier de beste invulling aan. We gaan daarom kijken of we op termijn die verbinding wel weer op de kaart kunnen krijgen.

Meer autoverkeer willen we liever niet. We willen daarom in woonwijken (en liefst ook nabij openbaar vervoerknooppunten) winkels, zorg, school, werk, sport- en eetgelegenheden hebben of behouden. Of anders in een nabijgelegen wijk die op pakweg 15 minuten te voet of per fiets bereikbaar is. Anders is het een gemiste kans om Capellenaren meer in hun stad of wijk te houden voor werken, ontspannen en ontmoeten.

We benaderen overigens al werkgevers om hun werknemers te verleiden regelmatig thuis te werken en op een meer duurzame wijze naar het werk te reizen. Capelle doet 't.

We doen onderzoek naar verlaging van de maximale snelheid tot 30 kilometer voor een groot deel van de binnen de bebouwde kom gelegen wegen. Goed voor de verkeersveiligheid en het is een stimulans om de fiets te pakken. Fietsen (en lopen) is gezond, schoon en goedkoop. Tel (3x) uit je winst.

 We komen binnenkort met vernieuwd fietsbeleid ([kapstok beter beleid](#)).

Gratis OV voor AOW-ers blijft beschikbaar in Capelle. Daar zijn we trots op. We zijn alert op, en tegen plannen tot OV-bezuinigingen die Capelle kunnen raken.

Buitenruimte en groen

De openbare ruimte is van iedereen en voor iedereen. We stellen de kwaliteit en leefbaarheid van de openbare ruimte voorop. Het vertrekpunt is daarbij een gezonde omgeving die uitnodigt om te bewegen en elkaar te ontmoeten.

Natuur is geen luxe, maar een investering in de toekomst waarvan de waarde niet in geld is uit te drukken. Ook kleinere stukjes groen in de stad kunnen wonderen verrichten. We stimuleren dan ook onze inwoners om hun tuinen, voor en achter, balkons en daken groener te maken. Capelle doet 't.

Bij aanleg van parkeerplekken of herbestrating zal vaker worden gekozen voor een groene, waterdoorlatende bestrating.

 Jaarlijks, vanaf 2023, reiken we een prijs uit voor de Groenste Straat van Capelle ([kapstok innovatie](#)).

Ondertussen groeit onze gemeente in inwoneraantal, en daarmee ook de mobiliteit. Die stedelijke ontwikkeling zet spanning op het behouden

en versterken van de natuur en biodiversiteit. Binnen het Programma Buitenruimte wordt uitwerking gegeven aan een stevige groen-blauwe basis, aan fijne wijken ([kapstok meer uitvoering](#)). Capellenaren hieraan laten meedenken zorgt voor betere afstemming en betere gemeentelijke dienstverlening ([kapstok vertrouwen](#)).

We hebben natuurlijk ook oog voor het dierenwelzijn. Daarom zetten we ons in voor een gevarieerde insecten en vogelpopulatie, ongedierte-bestrijding op een diervriendelijke manier, voederverbod voor ganzen en Dierenbuddy's.

Economie

Verschillende trends en transities leiden tot een aanpassing van de economische structuur. De vernieuwing van de economische structuur hangt nauw samen met digitalisering. Daarnaast maken we een transitie door naar een circulaire en duurzame economie. Om dit te realiseren, zijn we afhankelijk van ondernemers die impact willen en kunnen maken.

We spannen ons in voor een circulaire economie. Waarbij zuiniger en slimmer met grondstoffen, producten en diensten om wordt gegaan. We geven daarom aandacht aan ondernemers die met hun bedrijf bijdragen aan het oplossen van maatschappelijke problemen.

Dus stimuleren we innovatie en circulaire, duurzame bedrijvigheid ([kapstok innovatie](#)). Dat doen we binnen Capelle, of we wijzen ze op kennis- en financieringsmogelijkheden in de regio of nationaal. Capelle doet 't.

We zien dat de krappe arbeidsmarkt voor bedrijven een grote uitdaging vormt. Personeel is moeilijk te vinden. In dat kader is een goede afstemming tussen onderwijs en bedrijfsleven nodig.

We gaan deze collegeperiode voor een forse verbetering op de ranglijst van de meest MKB-vriendelijke gemeente ([kapstok vertrouwen](#)).

De actie "Wees loyaal, koop lokaal" zetten we voort in 2023. Deze actie wordt tijdig geëvalueerd, waarna een besluit wordt genomen over verdere voortzetting, en zo ja op wat voor wijze.

We bevorderen ook de participatie en bewustwording van inwoners rondom het thema circulariteit. We stimuleren het repaircafé, waar inwoners hun defecte apparaten of spullen kunnen laten repareren, zodat producten zo lang mogelijk meegaan.

Het Rijk gaat in 2025 zonnepanelen op nieuwe bedrijfspanden verplichten. De verplichting moet gelden voor daken met een oppervlakte groter dan 250 vierkante meter. Dat zijn voornamelijk fabrieken, winkels en andere bedrijfspanden. Ook wil het Rijk de maatregelen aanscherpen voor bestaande bedrijfspanden, zodat ook hier meer zonnepanelen op gelegd gaan worden. We kijken hoe we op deze ontwikkelingen kunnen inspringen, of en hoe we dit kunnen faciliteren. We doen dit in overleg met de bedrijvenverenigingen ([kapstok vertrouwen](#)).

Afval, milieu

We zullen door de groei van het aantal inwoners ook merken dat de afvalberg gaat stijgen. We zien daarentegen ook dat Capellenaren en ondernemers zich bewust zijn van de noodzaak afval te scheiden voor hergebruik. We stimuleren bewustwording ten aanzien van afvalscheiding en zorgen voor voldoende (ondergrondse) containers in onze wijken. Capelle doet 't.

We zorgen natuurlijk dat we binnen de wettelijke normen blijven voor de lucht-, bodem-, geluid- en waterkwaliteit.

Duurzaamheid

Om de duurzaamheidsambities te halen zijn de investeringen vrij hoog, materialen schaars en is er een tekort aan gekwalificeerde werknemers. Maar niets doen is geen optie. Lokaal kunnen we gewoon aan de slag.

We passen ons aan aan het klimaat. Capelle doet 't. Omdat het moet, om risico's te beperken. We nemen daarom maatregelen tegen wateroverlast, overstromingen, droogte en hitte ([kapstok vertrouwen](#)).

We werken ook al gestaag aan de energietransitie. Wel stap voor stap. Besparen van energie staat voorop, maar we zijn ook al in de eerste gebieden aan de slag met de overstap naar aardgasvrij.

We vinden het belangrijk dat de overgang naar aardgasvrij en schone energie voor iedereen betaalbaar is. We zijn hierbij mede afhankelijk van landelijke en regionale afspraken, samenwerking, stimulerings- en subsidiemogelijkheden, van technologische ontwikkelingen, van partners als een woningbouwcorporatie en ontwikkelaars.

Deze transitie heeft op veel mensen grote impact. Daarom is het van belang samen met de Capellenaar op te trekken en samen het draagvlak te vergroten ([kapstok vertrouwen](#)). De energietransitie is ook een sociale uitdaging, de urgentie is het grootst in buurten waar woningen zijn met een slecht energielabel.

Planning uitvoering 15 speerpunten Capelse Stedelijke Ontwikkeling

Thema	Speerpunten	Wat gaan we daarvoor doen en hoe gaan we dat doen?	Start in
Wonen	Wij dragen eraan bij om een aantrekkelijke woongemeente te blijven met passend aanbod in alle categorieën van de woningvoorraad.	We organiseren een stadsconferentie om van de Capellenaar creatieve ideeën te horen voor de aanpak van de wooncrisis. Een consultatie dus.	2023
		De ontwikkeling van Rivium houdt prioriteit.	Doorlopend
		De zelfbewoningsplicht wordt uitgebreid en de verhuur van koopwoningen wordt tegengegaan.	2022
		Gesprekken met senioren over wensen en behoeften, om op die manier te profiteren van kennis en ervaring. Op basis daarvan zullen we voorzieningen treffen zodat ondersteuning kan worden geboden waar nodig.	Afgerond
		Doorstroming wordt bevorderd door dit aantrekkelijk te maken (geen dwang, maar verleiding) door bijvoorbeeld het toevoegen van appartementen voor senioren. Ook kan worden gedacht aan een eenmalige stimuleringspremie, dit zullen we nader gaan verkennen.	2023
		Steun bij het vormgeven van initiatieven voor anders wonen door senioren zoals een zogenaamd Knarrenhof.	2023
		Het aantrekken van een seniorenmakelaar die senioren adviseert bij het aanpassen van hun woning of het vinden van een passende woning.	2024
		De Rotterdamwet blijft gehandhaafd. We doen voor het verzoek tot verlenging in juni 2023 opnieuw een evaluatie naar de effecten hiervan.	2023
		Wij willen dat er in Capelle voor iedereen een thuis is. We werken er aan om in ons woningbouwprogramma woningen te realiseren die passen bij de behoefte. Dat betekent dat we ons richten op een voldoende aantal sociale woningen (30%) en een evenwichtig aanbod van woningen dat goed voldoet aan de vraag. Naast de indeling in prijsklassen richten we ons ook op twee groepen die in de huidige markt moeilijk aan een geschikte woning komen: ouderen en jongeren.	Doorlopend
Mobiliteit	Wij verbeteren de doorstroming en bereikbaarheid van en naar Capelle.	De Algeracorridor wordt in nauwe samenspraak met de bewoners van de naastgelegen wijken aangepakt, maar niet om het de doorstroomroute naar de Krimpenerwaard te maken.	Doorlopend
		Wij blijven ons hard maken voor een verbinding tussen de Krimpenerwaard en Ridderkerk.	Doorlopend

		Fietsen wordt gestimuleerd door goede, voldoende brede en veilige fietspaden (inclusief aansluiting op lange afstandsfietspaden), veilige stallingen, oplaadfaciliteiten en snellere doorstroming bij verkeerslichten.	Doorlopend
		We onderzoeken hoe we de wijk Schollebaar met de andere wijken kunnen verbinden door fietsroutes die niet door het bos lopen. Als een andere route niet lukt, verbeteren we de sociale veiligheid op de fietsroutes door het bos.	2023
Mobiliteit	Wij verbeteren de doorstroming en bereikbaarheid in Capelle. Daarbij hebben wij aandacht voor verschillende vervoersvormen.	Er komt in 2023 een studie naar het verbeteren van de doorstroming op de route Capelseweg/Kanaalweg, en de ontsluiting van de wijk Schenkel (deels al gestart in 2022 m.b.t. doorstroming Kralingseweg).	2023
		We blijven inzetten op goede ov-verbindingen, maar waar nodig breiden we het aantal buurtbusjes uit.	Doorlopend
		Deelscooters mogen niet leiden tot verrommeling van de openbare ruimte. Een proef met elektrische deelscooters is in 2022 gestart maar ook in 2022 weer gestopt. Er is teveel onzekerheid over de toekomst van de deelscooters in Capelle. Aantal aanbieders is ook afgehaakt. Daarnaast is er een landelijke discussie over deelscooters en speelt mee dat op 1 januari 2023 de helmplicht voor snorfietsen is ingevoerd.	Gestopt
		Op korte termijn realisatie van de halte van de waterbus.	2023
	Wij zorgen ervoor dat de wettelijke normen voor de lucht-, bodem-, geluid- en waterkwaliteit zorgvuldig en doelmatig behaald worden.	De Capellenaren zullen worden betrokken bij de wijze waarop wij dit gaan doen. We zoeken samen met hen, de RET en de gemeente Rotterdam naar oplossingen om de geluidsoverlast van de metro in Fascinatio terug te dringen.	2023
Duurzaamheid	Wij stimuleren Capellenaren bij het besparen van energie en het opwekken van duurzame energie.	Initiatieven vanuit wijken en/of buurten om te komen tot haalbare en betaalbare plannen op het gebied van duurzaamheid, klimaatverandering en energietransitie worden gestimuleerd en ondersteund.	2023
		We komen tot minimaal 155.000 zonnepanelen op woningen en andere gebouwen in Capelle eind 2026. Dit zal inzichtelijk worden op een luchtfoto voorjaar 2027.	2026
		We pakken armoede door hoge energieprijzen aan. Hiervoor trekken we de wijk in (met een energiebus) en voeren we energiebesparende maatregelen door bij Capellenaren (bijv. het verstrekken en installeren van de energiebox).	Doorlopend
		We willen Capellenaren de mogelijkheid gaan bieden om een duurzaamheidslening af te sluiten en leggen aan de gemeenteraad de opties voor van de energiebespaarlening van het	2023

		Nationaal Warmtefonds en/of de duurzaamheidslening van het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting (SVn).	
		We onderzoeken de mogelijkheid van een (nieuw) demonstratiepunt om aan Capellenaren te laten zien wat er voor mogelijkheden zijn op het gebied van energietransitie en wat dat kost.	2023
	Wij stimuleren ontwikkelaars en pandeigenaren bij het besparen van energie en het opwekken van duurzame energie.	De sociale verhuurders worden aangesproken op hun verantwoordelijkheid om duurzaamheidsinvesteringen te doen in hun woningen zoals isoleren. Ook vinden wij het wenselijk dat zij huurders toestaan om aanbrengvoorzieningen (bijv. zonnepanelen) te realiseren. Dit sluit aan bij vorige speerpunt waarbij wij Capellenaren willen stimuleren gebruik te maken van duurzame energie. Daarnaast brengen we samen met deze verhuurders in kaart hoe de verduurzaming van sociale woningen kan worden versneld.	Doorlopend
		Onderdeel van het op te stellen Programma Duurzaamheid 2023-2026 wordt een duurzaamheidsleidraad voor nieuwbouw, grote renovaties en transformaties: 1. waarin het stimuleren van groene gevels, zonnepanelen, zonnecollectoren en daken wordt opgenomen. 2. voor circulariteit (de producten van nu zijn de grondstoffen voor later).	2023
		In het kader van de warmtetransitie onderzoeken we de mogelijkheden bij nieuwbouw, grote renovaties en transformaties tot het aansluiten hiervan op stadsverwarming. Zo'n onderzoek zal echter alleen worden ingezet als het gaat om grote woningaantallen, omdat aansluiten op stadsverwarming op kleine schaal niet efficiënt en rendabel is.	2023
Buitenruimte en groen	Wij willen meer en beter groen.	Een hoger onderhoudsniveau van het groen aanhouden. Het gaat om eventuele maatwerkgerichte aanpassingen van groenonderhoud in de wijk én het aanpassen van de inrichting waarmee we de beleving en waarde van het groen verhogen. Hierbij werken we aan bloemrijk en kleurrijk groen, indien mogelijk ruilen we eentonige perken in voor gevarieerde beplanting en verbeteren we de tevredenheid van de Capellenaar over de groene buitenruimte. Ook dragen deze aanpassingen bij aan het vergroten van de biodiversiteit in de gemeente. Aan de hand van gesprekken met de stad bepalen we waar welke aanpassingen en maatregelen getroffen worden. Met een "hoger onderhoudsniveau" bedoelen we hier dus niet of het vastgestelde onderhoudsniveau van het groen sober, basis of hoog is.	2023
		Het maken van een vergroeningsplan voor de openbare ruimte en een stimuleringsregeling vergroening voor bedrijven en particulieren. Het is verder onze ambitie aanwezige natuurwaarden zoveel mogelijk te beschermen en te behouden bij werkzaamheden in de openbare ruimte. Door zorgvuldig te werken beschermen we de leefomgeving van (bijzondere) plant- en diersoorten. Dit verhoogt de beleving van de groenvoorzieningen.	2024

		Capelle bloemrijk en kleurrijk maken met struiken, bomen en waar mogelijk perken die ook bijdragen aan een gevarieerde insectenpopulatie, soorten vogels en waardplanten, zodat de tevredenheid over de groene buitenruimte toeneemt. Communicatie en voorlichting is hierbij aandachtspunt.	2023
	Wij willen de buitenruimte niet alleen voor maar ook met de Capellenaar onderhouden.	Het stimuleren van initiatieven waarbij Capellenaren zelf het groenonderhoud van hun buurt willen uitvoeren.	2023
		Het laten terugkeren van de BuurtOnderhoudsPloegen.	2023
		Samen met de buurten kijken hoe we die buurten kunnen opwaarderen en vergroenen door bijvoorbeeld het wippen van tegels en we kijken naar Rotterdams voorbeeld naar de mogelijkheid van een tegeltaxi.	2023
	Wij willen bomen behouden en beschermen.	We evalueren het Bomenbeleidsplan en de Bomenverordening om te bezien of die nog voldoende bescherming bieden aan het behoud van een bomenrijk Capelle.	2023
		Het verbod op bomenkap in het broedseizoen wordt streng gehandhaafd.	Doorlopend
		Zoeken naar creatieve mogelijkheden om buiten het Schollebos een significant aantal extra bomen te planten in zowel de openbare ruimte als bij particulieren. We denken daarbij aan het realiseren van tiny forests, een bomen adoptieplan etc.	2024
	Wij vinden het belangrijk dat iedereen kan bewegen en recreëren in de buitenruimte.	Een doorlopend wandelpad tussen Groenedijk en 't Zandrak. Dit is niet eenvoudig te realiseren, het is al vaker bekeken, maar we onderzoeken het nogmaals.	2024
		Uitbreiding van activiteiten zoals De Watervallei.	2022
	Wij willen de biodiversiteit bevorderen.	Een insectenvriendelijk en ecologisch verantwoord maaibeleid waar het veilig en verantwoord kan en passend is in de omgeving.	2025
		Overlast van ongedierte bestrijden we op een diervriendelijke en ecologische manier.	2025
		Een voederverbod voor ganzen, eenden en zwanen (waar dat nog niet het geval is) om overlast door ratten te voorkomen en te voorkomen dat deze dieren eten krijgen dat niet goed voor hen is.	2023
	Afval	Wij verhogen het scheidingspercentage en verminderen het restafval. Het gemiddelde afvalscheidingspercentage stijgt naar 60%.	2026

Economie	Wij faciliteren de aanleg van digitale infrastructuur.	Inzet op uitbreiding van het glasvezelnetwerk. Dit is belangrijk voor ondernemers, Capellenaren thuis, instellingen (ivm toegang tot onderwijs/zorg/overheid/ontspanning).	2022
	Wij vinden een krachtige lokale economie en een sterk en divers bedrijfsleven met binding aan de stad van grote waarde.	Een krachtige lokale economie en een sterk en divers bedrijfsleven met binding aan de stad zijn van grote waarde. Er komt een actieplan om bij te dragen aan de toekomstbestendige Capelse horeca.	2023
		De Capelse weekmarkt is, net als het bestaande winkelbestand, een pareltje waar meer werk van moet worden gemaakt. De marktgelden gaan met niet meer dan de jaarlijkse inflatiecorrectie omhoog. Samen met de Marktcommissie bekijken we hoe we de weekmarkt beter kunnen promoten, daarmee beginnen we al in 2023. We gaan voor de beste Weekmarkt in de regio in 2025.	2023

Sociaal Capelle

Inleiding

In Capelle werken we aan een samenleving waarin jong en oud zich prettig voelt, vitaal is en veilig leeft. Waarin inwoners respect hebben voor elkaar en voor elkaar klaar staan, maatjes hebben. Capelle is een stad waar niemand tussen wal en schip valt. Waar mensen zichzelf kunnen zijn en zich optimaal kunnen ontwikkelen. Tegelijkertijd constateren wij een groeiende kansenongelijkheid. Die wordt onder meer zichtbaar op de woningmarkt, in het onderwijs, de zorg, op de arbeidsmarkt, in koopkracht (problematische schulden, armoede) en in gezondheid (levensverwachting en gezonde levensjaren).

Aandacht voor bestaanszekerheid, het vergroten van kansengelijkheid en het vergemakkelijken van een gezond leven zijn daarom belangrijke prioriteiten voor een sterker sociaal Capelle. Daarbij staan de Capellenaren en hun leefomgeving centraal en ligt onze focus op wat écht werkt: een mensgerichte aanpak in wijken ([kapstok vertrouwen](#)).

Integraal: toekomstbestendig sociaal domein

Een flinke uitdaging is het toekomstbestendig maken en houden van het sociaal domein. We gaan daarom in samenspraak met maatschappelijke partners en Capellenaren aan de slag om te zorgen dat waar nodig Capellenaren passende informatie, advies en ondersteuning krijgen. Om ervoor te zorgen dat ze goed kunnen meedoen aan het leven van alledag. Maar het liefst voorkomen we dat Capellenaren hulp nodig hebben.

Dat vraagt om zowel lokale als regionale inzet en een intensief samenspel. Denk daarbij aan een samenhangende, goed afgestemde dienstverlening vanuit maatschappelijke organisaties als Welzijn

Capelle, het Centrum voor Jeugd en Gezin en GR IJsselmeenten Sociale Zaken.

De toegang tot het sociaal domein moet laagdrempelig zijn. Onze inzet is gericht op zorg en ondersteuning zo dicht mogelijk bij de Capellenaar te organiseren. En inzet op preventie, want een onszje welzijn voorkomt een kilo zorg.

We gaan zoveel als mogelijk uit van wat mensen zelf kunnen of zelf horen te doen. Al dan niet met hulp vanuit het eigen netwerk of met hulp van een vrijwilliger. We zien echter een gat tussen de verwachtingen van de wetgever en de ervaringen van de uitvoeringspraktijk als het gaat om eigen kracht en de kracht van de lokale samenleving.

De verwachte eigen kracht of hulp uit het eigen netwerk is niet altijd mogelijk of voldoende. Er zit een grens aan. Ook aan vrijwilligers.

De uitdaging voor de komende jaren is ook om niet verrast te worden door grote kostenoverschrijdingen als het Rijk niet over de brug komt. Maar in het sociaal domein is niet alles op te lossen met meer geld. Investeren in nieuwe samenwerkingen, verbindingen leggen en nieuwe manieren van denken helpt ons en de Capellenaar ook.

Integraal: gewoon gezond

We zetten in op een brede blik op gezondheid en preventie (verminderen van roken, alcoholgebruik, overgewicht, en voldoende bewegen en ontspannen). We gaan daarmee uit van een brede aandacht voor alle factoren die van invloed zijn op gezondheid en die gezondheidsverschillen verklaren (leefomgeving, werkloosheid, lagere basisvaardigheden, participatie, kansenongelijkheid, schulden, laaggeletterdheid, eenzaamheid, leefstijl, e.d.).

We zoeken daarom uit hoe we samen met andere programma's kunnen bijdragen aan de gezondheid van Capellenaren.

We versterken de band tussen het medisch domein (huisartsen, thuiszorg, GGD en zorgverzekeraars) en sociaal domein (welzijn, jeugdzorg, WMO, laaggeletterdheid, armoedebeleid en werk). Hiertoe maken we afspraken met de zorgverzekeraar en aanbieders in het medisch domein.

Een gezond en lang leven is niet voor iedereen weggelegd. Helaas zien we dat gezond leven in onze stad ongelijk verdeeld is. In sommige wijken zijn de gezondheid en gezondheidsbeleving aanmerkelijk minder dan in andere wijken. We trainen daarom ambassadeurs gezonde leefstijl die informatie over gezond leven op een laagdrempelige manier kunnen overbrengen, met name op Capellenaren in kwetsbare buurten.

Om gezondheidsverschillen in onze wijken te verkleinen, is het van belang om ook te kijken hoe ruimtelijk-fysieke ingrepen in de stad de gezondheid van inwoners kunnen bevorderen. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet wordt gezondheid ook een verplichte afweging bij alle besluiten over de fysieke leefomgeving ([kapstok beter beleid](#)). Maatregelen zouden we graag met voorrang nemen in buurten met relatief veel inwoners met gezondheidsproblemen. Dus juist op die plekken in de stad waar dit niet vanzelfsprekend is.

Veilig Capelle

Capellenaren moeten zich veilig kunnen voelen in hun huis, buurt of de stad. Honderd procent veiligheid valt niet te garanderen. Wel dat we dagelijks hard werken, samen met onder meer politie, het Openbaar Ministerie, de Veiligheidsregio Rotterdam-Rijnmond en Capellenaren om Capelle veiliger te krijgen. Begin 2023 wordt, inspelend op de actualiteit, een nieuw Integraal Veiligheidsbeleid (IVB) vastgesteld.

Veiligheid gaat iedereen aan. Slachtoffers van onveiligheid zijn vaak gewone Capellenaren, vaak ook uit kwetsbare groepen. We reageren snel op alle vormen van criminaliteit en overlast en we zetten campagnes op om urgente criminaliteitsfenomenen de kop in te drukken ([kapstok vertrouwen](#)). We gaan door met de wijk- en buurtveiligheidsplannen, maar evalueren wel eerst onze ervaringen daarmee. Capellenaren kunnen in 2023 meedenken over de wijkveiligheidsplannen. Capelle doet 't.

Daarnaast zorgen wij voor terugkoppeling aan melders van resultaten van de Boa's. We zorgen ervoor dat onze Boa's nog zichtbaarder en beter bereikbaar worden ([kapstok vertrouwen](#)). Dit doen we onder andere door het communiceren van wat de Boa's doen via de gemeentelijke communicatiemiddelen, en goede digitale en telefonische bereikbaarheid.

We willen agressief gedrag en overlast door jongeren voorkomen. Door onder meer vroegsignalering en grenzen stellend jongerenwerk op school en straat. Een mes op zak hebben kan echt niet.

De opkomende digitalisering zorgt voor risico's wat betreft digitale veiligheid. Zo neemt digitale criminaliteit toe. Het is daarom belangrijk om door te gaan met het verbeteren van privacy en voorlichting. Daarom komt er een stadsmarinier Digitaal om Capellenaren en ondernemers meer bewust te maken van de gevaren en bedreigingen van de digitale wereld ([kapstok innovatie](#)).

Jeugd en onderwijs

We zijn alert wanneer kinderen meer risico lopen op een onderwijsachterstand of langdurige armoede. Met KinderLabs en Homepage spelen we hier al op in. We moeten als gemeente meer doen dan onze wettelijke taken om het onderwijs te verbeteren, om de kansenongelijkheid te bestrijden. Niet alleen om de jeugd kansen te

bieden op een goede toekomst maar ook omdat we als gemeente op de lange termijn de gevolgen van slechte prestaties van het onderwijs gaan zien. Geen diploma kan leiden tot schulden op termijn. Goed onderwijs gevolgd door een baan helpt ook nog eens bij het doorbreken van generatiearmoede.

In Capelle werken we samen met de scholen en andere bij de jeugd betrokken organisaties aan een sterke educatieve en sociale basis. Elke jongere krijgt de kans op een startkwalificatie. Immers kansen moeten voor ieder kind gelijk zijn. Daarnaast zetten wij met onze partners waaronder de bibliotheek, in op het doorbreken van de cyclus van laaggeletterdheid door het versterken van de basisvaardigheden van jong en oud.

Afspraken tussen onderwijs, kinderopvang en gemeente worden versterkt. Onder meer door het opstellen van een Lokaal Educatieve Agenda voor de periode 2023-2026.

De mentale gezondheid van jongeren is er flink op achteruit gegaan in de afgelopen jaren. Dit hangt waarschijnlijk voor een groot deel samen met de coronacrisis maar zal naar verwachting niet 1,2,3 verdwenen zijn na die crisis. We houden daarom hierbij de vinger stevig aan de pols samen met het Centrum voor Jeugd en Gezin.

We geven samen met de scholen extra aandacht aan het op tijd signaleren van (verhoogd) ziekteverzuim binnen het onderwijs. Zo voorkomen we dat onze jeugd thuis komt te zitten. We willen ook passend, flexibel inspelen op plotselinge instroom van kinderen (zoals vluchtelingenkinderen). Dat doen we samen met het onderwijs.

Cultuur

Het theater, de bibliotheek, muziekschool en andere culturele instellingen kunnen blijven rekenen op onze steun. Wel komt er in deze

collegeperiode een nieuwe Cultuurvisie ([kapstok beter beleid](#)). Omdat de cultuursector moet blijven meegroeien met het publiek en moet blijven inspelen op de veranderde behoefte met innovatieve vormen ([kapstok innovatie](#)).

Cultuur versterkt een levendige en bruisende stad. Het is er voor alle inwoners van Capelle. Amateurs, professionals en organisaties geven we de ruimte om een aantrekkelijk cultuuraanbod te creëren. We willen hen stimuleren om elkaar op te zoeken en samen te werken aan een groter en breder aanbod voor alle Capellenaren.

We hebben in 2022 gesproken met de Capelse cultuur- en evenementensector. We moeten meer uitpakken met onze culturele spelers in onze stad door ze goed op te nemen in de stedelijke citymarketingcampagnes. Ze zijn de ambassadeurs van onze creatieve stad. We koesteren onze bestaande podia, maar geven ook plaats aan nieuwe organisaties en jong ondernemend cultureel talent.

Cultuur kan grenzen overstijgen. Mensen hebben geen taal nodig om te genieten van dans, muziek of tentoonstellingen. Cultuur heeft de kracht om in een diverse samenleving mensen te verbinden. Daarom willen we veel meer diversiteit op en naast het podium. We vragen aan de verschillende gemeenschappen in Capelle wat zij graag eens geprogrammeerd zouden willen zien op een festival, op ons nieuwe stadsplein, in Capsloc of in het Isala theater.

We werken samen aan een stadsfeest aan de IJssel. Als het even kan ook echt aan de IJssel en gratis. Dus laagdrempelig. Voor jong tot oud. Omdat de toekomst nu al begint nodigen we vooral de jonge, nieuwe generatie uit om op een rebelse manier de tanden te zetten in een feest. Liefst een feest dat inspireert met hoe de volgende generatie nadenkt over de toekomst van Capelle ([kapstok vertrouwen](#)).

Sport en beweging

We willen dat Capellenaren vitaal blijven door naar vermogen in beweging te blijven. Sportief Capelle richt zich daarom ook op alle leeftijden. Jong geleerd is oud gedaan. Investeren in sport betekent investeren in een gezonde toekomst. In de gezondheid van de Capellenaar, met minder gezondheidsrisico's zoals overgewicht. We willen daarom blijven meedenken. Met wandelroutes, goede fietspaden, sportpleintjes en openbare fitnessstoestellen nodigt onze stad uit tot bewegen. De stad als sportschool. Capelle doet 't.

Iedereen, ongeacht opleiding, inkomen, achtergrond of leeftijd, moet kunnen sporten en bewegen. Iedereen moet zich ook welkom voelen, ook mensen met een beperking. Voor discriminatie en homofobie in de sport is geen plaats. Dat laten we onder meer ook blijken door het vieren van de Internationale Coming Out dag, met het hijsen van de Regenboogvlag bij het gemeentehuis.

Om iedereen in staat te stellen om te sporten, kennen we een pilot Jongerenregeling Sport en Cultuur met een aanbod van sport en cultuur gericht op jongeren van 18 tot 27 jaar en een pilot Sport- en beweegregeling 60+.

Ouderen

Onze stad vergrijsst. De groep ouderen wordt in Capelle steeds groter. Ouderen beschikken over een schat aan levenservaring en zijn vaak nog breed inzetbaar in de stad, bijvoorbeeld als vrijwilliger. Dat willen we zo houden. Op hogere leeftijd hebben - de oude ouderen - wel meer zorg en ondersteuning nodig. Verreweg de meeste ouderen krijgen deze ondersteuning thuis in de wijk. Slechts een paar procent verhuist uiteindelijk naar het verpleeghuis.

Mensen kunnen langer zelfstandig blijven wonen als de woning en woonomgeving aansluiten bij hun wensen en behoeften. In 2023 komen we met een Programma Langer Thuis, waarmee we de kwaliteit van bestaan voor oudere Capellenaren en Capellenaren met een beperking willen handhaven ([kapstok beter beleid](#)). Het uitgangspunt is om zo lang mogelijk op een goede manier zelfstandig te kunnen blijven wonen, met ondersteuning, zorg, en in een woning die aansluit bij hun persoonlijke behoeften. In het woningbouwprogramma zullen we ruimte bieden voor nieuwe woonvormen, zoals knarrenhofjes en geclusterde woonvormen ([kapstok innovatie](#)). Capelle doet 't.

We zorgen dat ouderen die dat nodig hebben dicht bij huis goed ondersteund worden. Dit doen we niet alleen maar samen. Met mantelzorgers, vrijwilligers, huisartsen, praktijkondersteuners, zorgaanbieders, het sociaal wijkteam, woningcorporatie en buurtwerk. Eenzaamheid, mantelzorgondersteuning, dementie en vitaliteit zijn daarbij thema's. We nemen een actievere rol aan bij de strijd tegen eenzaamheid door bestaande initiatieven beter aan elkaar te verbinden.

Werk en inkomen

Maatschappelijke participatie via (vrijwilligers) werk is belangrijk voor zingeving en vergroot het sociale netwerk van onze inwoners. Betaald werk is één van de beste middelen voor voldoende of meer financiële zekerheid. We blijven ons daarom inspannen om Capellenaren sociaal te activeren en aan een baan te helpen ([kapstok vertrouwen](#)). Maar het gaat niet altijd zo makkelijk. Door goede persoonlijke begeleiding en door middel van trainingen en opleidingen, worden onze inwoners ondersteund om zich zover mogelijk te ontwikkelen. Opstapbanen en het bieden van werkervaringsplaatsen kunnen hierbij helpen. De Participatiewet biedt daarnaast mogelijkheden tot het inzetten van loonkostensubsidie. Hier ligt een kans voor Capellenaren met een

grotere afstand tot de arbeidsmarkt. We starten een pilot basisbanen gericht op inwoners die naar verwachting niet op korte termijn aan de slag kunnen in een reguliere baan. Capelle doet 't.

We zetten bij de toepassing van de Participatiewet zoveel mogelijk in op de menselijke maat ([kapstok vertrouwen](#)). Dit doen we door de persoonlijke situatie van inwoners goed in beeld te krijgen en te beoordelen en naast maatwerk de methode van stress sensitief werken toe te passen (weet wat stress is en welke impact dit kan hebben op de situatie van de cliënt) en de omgekeerde toets toe te passen (doen wat nodig is om effect te hebben en daarna pas juridische toetsing). Daarbij volgen we nauwgezet de ruimte die er bestaat binnen de Participatiewet en de jurisprudentie, of de vakliteratuur waarin goede voorbeelden van andere gemeenten worden uitgelicht.

Daarnaast zetten we in op goede voorlichting aan Capellenaren. Zodat zij goed op de hoogte zijn welke rechten en plichten zij hebben binnen de Participatiewet. Wanneer wij controles uitvoeren, en zien dat er fouten zijn gemaakt (bijvoorbeeld bij schending van de inlichtingenplicht), wordt gesproken met de Capellenaar om te achterhalen of zij/hij per ongeluk (door onwetendheid of gebrek aan vaardigheden) fouten heeft gemaakt en of deze bewust zijn gemaakt. Al naar gelang de uitkomst wordt gekeken welke maatregel wordt opgelegd. Wij kijken altijd wat de maatregel zou betekenen voor inwoners. Dit om financiële problemen zoveel mogelijk te voorkomen.

Het wordt voor steeds meer mensen moeilijker de eindjes aan elkaar te knopen. De financiële bestaanszekerheid van een grote groep Capellenaren staat onder druk als gevolg van de stijgende prijzen van energie, huur, zorg en levensonderhoud. Het einde van de hoge inflatie lijkt helaas nog niet in zicht. Ook de middeninkomens komen steeds lastiger rond. Vooral de Rijksoverheid is aan zet om de financiële

bestaanszekerheid te ondersteunen. Hiervoor heeft het kabinet najaar 2022 een breed pakket aan koopkrachtmaatregelen afgekondigd.

Maar ook wij zijn volop aan de slag om te zorgen dat Capellenaren niet door het ijs zakken ([kapstok vertrouwen](#)). Om dit vorm te geven is binnen de gemeente in oktober 2022 het Kernteam financiële bestaanszekerheid ingesteld, met collega's van verschillende afdelingen. Het kernteam werkt de plannen uit voor en met drie doelgroepen: huishoudens, organisaties & instellingen, en ondernemers. Wanneer het nodig is, vragen we ook partners als Welzijn Capelle, Centrum voor Jeugd en Gezin en GR IJsselgemeenten Sociale Zaken om zich aan te sluiten.

We beschikken inmiddels over een breed aanbod aan inkomensondersteunende regelingen en preventieve voorzieningen voor Capellenaren met een laag inkomen of (risico op) schuldenproblematiek. We zetten in op vergroting van het bereik van dit aanbod, waarbij kinderen en ouderen belangrijke doelgroepen zijn. Waar nodig passen we maatwerkgerichte ondersteuning toe. Om meer kinderen de kans te bieden op een sportieve of creatieve hobby verruimen we voor het Jeugdfonds de inkomensgrens en de bijdrage voor zwemles.

Om de energiearmoede aan te pakken, geven we verder uitvoering aan het Actieplan energiearmoede. Zo blijven we met energiecoaches werken en gaan de wijken in om Capellenaren te helpen energie te besparen. Net als in 2022 geven we ook in 2023 uitvoering aan de energietoeslag. Komen Capellenaren toch in de schulden, dan steken we de helpende hand toe. Door in te zetten op voorlichting, vroegsignalering en steun bij het oplossen van schulden willen we schulden voorkomen en terugdringen. Capelle doet 't.

Planning uitvoering 20 speerpunten Sociaal Capelle

Onderwerp	Speerpunten	Wat gaan we daarvoor doen en hoe gaan we dat doen?	Start in
Integraal	Wij voorkomen en bestrijden armoede door ondersteuning van huishoudens met een laag inkomen, vooral kwetsbare gezinnen met kinderen.	Snelle en adequate hulp aan gezinnen via het concept één gezin, één aanspreekpunt en één integraal plan.	Doorlopend
		Geen kinderen in armoede laten opgroeien en daarom helpen we hun ouders vanuit de wijsheid geleerd op de Kinderconferentie 'Als je mij wilt helpen, moet je mijn moeder helpen'.	Doorlopend
		We bieden hulp aan ouders met relatieproblemen om problematische (vecht-)scheidingen te voorkomen.	2024
	Wij pakken laaggeletterdheid aan, en niet alleen onder de jeugd.	Wij versterken de waarde van de bibliotheek en haar diensten door verbinding te zoeken met de onderwerpen jeugd en het doorbreken van de cyclus op laagtaligheid door onder meer de inzet op basisvaardigheden, waaronder de digitale vaardigheden.	Doorlopend
		Elk leertraject voor basisvaardigheden moet toegankelijk, aantrekkelijk en passend zijn om resultaten te bereiken bij de doelgroep. Dit betekent dat het aanbod vraaggericht moet zijn en aan moet sluiten op de leerwensen en leervaardigheden van de deelnemer.	2023
	Wij zetten in op een integrale aanpak van kwetsbare buurten.	We gaan van een sectorgewijze aanpak naar een integrale aanpak (ontkokering en ontschotting). Dit betekent onder meer dat we wijkgerichte leefstijlinterventies gaan opzetten gericht op mensen met een lage sociaal-economische status. Hierbij is aandacht voor het bevorderen van gezondheidsvaardigheden, positieve gezondheid en preventie.	Doorlopend
	Wij werken in Capelle aan een samenleving waarin iedereen zichzelf kan zijn.	We zijn een inclusieve samenleving zonder discriminatie.	Doorlopend
		Capelle is Regenbooggemeente en het LHBTIQA+-beleid wordt voortgezet. We hebben in 2022 het Regenboog-stembusakkoord gesloten, dat kon rekenen op een brede steun in de raad. We voeren een inclusief beleid met ook oog voor de LHBTI-gemeenschap. Zo worden LHBTI-personen en belangenorganisaties betrokken bij beleidsvorming en beleidsevaluatie. En hebben we extra oog voor jongeren en kwetsbaren binnen de LHBTI-gemeenschap, de veiligheid van LHBTI-personen en werken we mee aan het zichtbaar maken van de LHBTI-gemeenschap.	Doorlopend
		De grondbeginselen van VN-verdrag handicap (toegankelijkheid, persoonlijke autonomie en volledige participatie) zijn leidend in het beleid voor mensen met een beperking. Dit is opgenomen in de Lokale Inclusie Agenda.	Doorlopend
		Meer Capellenaren gaan een betekenisvolle verbinding met elkaar aan. Capellenaren staan klaar voor elkaar. Daarom organiseren we blijvende ondersteuning van mantelzorgers en zorgen we	Doorlopend

	Wij werken in Capelle aan een samenleving waarin bewoners respect hebben voor elkaar en voor elkaar klaar staan.	voor een goede infrastructuur voor onze vrijwilligers, waaronder inzet op maatjes aan elkaar verbinden. Dit kan ook gaan om mantelzorgmaatjes. Daarnaast sluiten de trainingen die Welzijn Capelle organiseert aan op de vraag en de interessegebieden van de vrijwilligers.	
		Blijvende aandacht voor eenzaamheid onder Capellenaren van jong tot oud. Capelle sluit zich aan bij het dierenbuddy programma. Op deze manier hoeven senioren en chronisch zieken geen afscheid te nemen van hun huisdieren, ondanks dat ze minder goed voor deze dieren kunnen zorgen. De vrijwillige dierenbuddy's helpen deze mensen namelijk met de dagelijkse zorg voor hun huisdieren.	2023
Veilig	Wij zijn een gemeente waar iedereen zich veilig voelt en zichzelf kan zijn. Wij nemen de regie in een aanpak gericht op preventie en repressie.	We zetten in op: uitbreiding van de buurtpreventieteams, introduceren van buurtmaatjes, opstellen buurt/wijkveiligheidsagenda's, actieve voorlichting aan jongeren, ouders en leerkrachten over seksuele intimidatie en het investeren in het weerbaar maken daartegen o.a. met het gebruik van sociale media.	2023
		Voorlichting gericht op jongeren over gevaren van bijvoorbeeld uitbuiting, vuurwerk, drugs, lachgas, enzovoort.	2023
		Er komt een convenant veilige school voor het primair en voortgezet onderwijs.	2023
		Senioren zijn extra kwetsbaar voor allerlei vormen van (digitale) oplichting zoals babbeltrucs, phishing en WhatsApp-fraude. We sluiten aan bij landelijke campagnes om senioren hiertegen weerbaarder te maken en zetten hiervoor ook de aan te stellen 'digitale' stadsmarinier in.	2023
		We brengen senioren mishandeling in kaart en ondernemen daartegen actie.	2023
		De vuurwerkvrije zones worden uitgebreid met het Schollebos. De haalbaarheid wordt onderzocht.	2023
	Wij blijven prioriteit geven aan verkeersveiligheid.	We zetten in op verbetering van de (verkeers-)veiligheid rondom scholen.	2023
Jeugd	Wij willen dat de Capelse jeugd veilig, gezond en kansrijk opgroeit.	We richten ons bij jeugd niet alleen op jonge kinderen (0-12 jaar), maar kijken ook hoe we jongeren (12-18 jaar) en jongvolwassenen (18-27 jaar) kansen kunnen bieden.	Doorlopend
		Er komt een pilot Jongerenregeling Sport en Cultuur met een aanbod van sport en cultuur gericht op jongeren van 18 tot 27 jaar.	2023
		De KinderLabs bewijzen elke dag hun meerwaarde en we streven naar een dekkend netwerk van KinderLabs over de gemeente. Dit is een doorlopend proces. In 2023 wordt naar verwachting minimaal 1 extra KinderLab (Oostgaarde) geopend.	2023
		Behoud en waar mogelijk uitbreiding van het Capels Kindpakket met bijvoorbeeld extra educatieve speurtochten voor kinderen in het Schollebos en Hitland.	Doorlopend

		Voor een proefperiode van twee jaar de doelgroep voor het Jeugdfonds Sport en Cultuur uitbreiden tot inkomens met maximaal 130% van de bijstandsnorm en het geven van een impuls om het gebruik van het fonds te bevorderen.	2023
		Voor de zwemdiploma's A, B en C wordt de jaarlijkse bijdrage uit het Jeugdfonds Sport en Cultuur gelijkgesteld aan de vergoeding voor cultuur. De bijdrage wordt direct vergoed aan het zwembad. In het coalitieakkoord staat weliswaar A, B en C maar in de uitwerking is inmiddels bepaald dat dit A en B moet zijn. Zwemles voor A is circa 16-18 maanden. Daarna kunnen kinderen in een paar maanden B halen wat wenselijk is voor extra zwemveiligheid. Met ingang van 1 januari 2023 krijgen ouders 900 euro (direct betaald aan zwembad) voor A en B bij elkaar (in periode van maximaal 2 jaar). 450 euro (bedrag van de vergoeding voor Cultuur) is te hoog voor enkel het C-diploma; standaardbedrag voor een jaar sport van 225 euro is voldoende.	2023
	Wij zorgen ervoor dat jeugdigen en hun ouders/verzorgers, die hun problemen (nog) niet zelf of met behulp van hun netwerk kunnen oplossen, snel en tijdig hulp, zorg en ondersteuning krijgen in hun eigen omgeving.	De zichtbaarheid van onze jongerencoaches en jongerenwerkers wordt versterkt. We zijn voornemens in de opdrachtverstrekking aan de organisaties die zich bezighouden met jongerenwerk (Stichting Welzijn Capelle en Jongerenwerk op Zuid) zowel het vergroten van de zichtbaarheid als ook een passende spreiding van de inzet van het jongerenwerk mee te nemen, aansluitend bij de behoeften van wijkpartners en de jongeren zelf. Eenzaamheid onder jongeren heeft onze aandacht. Via de Themagroep Jeugd en eenzaamheid en inbedding van de methodiek Join Us bij het jongerenwerk van Welzijn Capelle.	2023
		We willen meer taken en verantwoordelijkheden in de jeugdhulp lokaal aanpakken. In 2023 stopt de contractering van de Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulp Rijnmond voor de Daghulp en Ambulante Jeugdhulp. Het Centrum voor Jeugd en Gezin Capelle aan den IJssel neemt dit voor Capelle over. Wij willen korte wachttijden en een snelle doorstroom.	2023
Onderwijs	Wij willen dat ieder kind onderwijs krijgt in een modern en fris schoolgebouw.	Groene, klimaat adaptieve schoolpleinen worden stapsgewijs de norm.	Doorlopend
	Wij willen dat kinderen en jongeren gelijke kansen krijgen en zich gezond ontwikkelen.	De Vroege en Voorschoolse Educatie en het onderwijs zijn er op gericht dat leerlingen zonder taalachterstand aan groep 3 beginnen.	2024
		We werken met stakeholders aan een plan om extra stageplekken te organiseren en geven zelf het goede voorbeeld.	2024

Cultuur	Wij willen dat Capelle bruist en een breed aanbod heeft van voorzieningen en activiteiten op het gebied van sport, cultuur, recreatie en talentontwikkeling, waarbij iedere Capellenaar welkom is om op een laagdrempelige manier mee te doen.	We organiseren een jaarlijks Stadsfeest aan de IJssel. We komen met een nieuw Evenementenbeleid in 2023. Tot een nieuwe visie op Cultuur komen we in 2024/2025.	2024
		Bezien wordt of de vuurwerkoverlast kan worden verminderd door alternatieven zoals een (centrale) vuurwerkshow aan de IJssel. Dit is niet meegenomen in de begroting 2023, kan wellicht in een later stadium worden bekeken.	2024
		Valentijnsdag is inmiddels een traditie, maar met Capelle Love City kan meer gedaan worden (Valentijnsdag 2.0). Bijvoorbeeld door jaarlijks een specifieke doelgroep in het zonnetje te zetten en/of een jaarlijks een specifiek thema te kiezen.	Doorlopend
		We geven een impuls aan de bestaande en zeer gewaardeerde volksfeesten als de intocht van Sinterklaas en de viering van Koningsdag.	2023
	Wij behouden het cultureel erfgoed en stimuleren de beleving daarvan.	Verkenning van een grotere rol voor het Van Capellenhuis voor onze gemeente. Het in nauwe samenwerking met de Van Cappellenstichting en de Stichting Cultuur aan de Dorpsstraat doen we een verkenning naar de gebruiksmogelijkheden van het Van Cappellenhuis.	2024
Sport en beweging	Wij staan voor het verbeteren van de gezondheid en het welzijn van de Capellenaar door sport en bewegen.	Meer mogelijkheden bieden om in de openbare buitenruimte te bewegen en te sporten.	2024
		Meer uitdagende en groene sport/speel/beweegspeelplekken aanleggen voor jong en oud.	2024
		Blijven investeren in het stimuleren van bewegen en sporten door alle Capellenaren van jong tot oud met bijzondere aandacht voor Capellenaren met een beperking.	Doorlopend
	Wij stellen accommodaties beschikbaar voor sport en beweging.	Een sporthal op Schenkel heeft een meerwaarde en willen we behouden. We zijn het onderzoek hiernaar in 2022 gestart, later in deze collegeperiode moet helder worden hoe we de sporthal willen behouden.	2022
		Samen met Sportief Capelle het gesprek aangaan met de sportverenigingen over de ervaren knelpunten op accommodatiegebied.	2023
Ouderen	Wij zetten in op vitale ouderen.	Blijvende inzet om eenzaamheid onder senioren tegen te gaan en daarbij extra aandacht te geven aan digitale inclusie.	Doorlopend
		Er komt een pilot Sport- en beweegregeling 60+ gericht op bevordering van voldoende beweging onder 60-plussers en het voorkomen/bestrijden van eenzaamheid. De pilot is onderdeel van de armoede-aanpak. De pilot start in 2023 bewust kleinschalig met max. 50 deelnemers uit de doelgroep 60-plus met laag inkomen. Op deze manier kunnen we de uitvoering goed inregelen. Als dit goed loopt en er veel belangstelling is, kijken we tussentijds of uitbreiding van de doelgroep wenselijk en mogelijk is. We starten met 60-plussers omdat deze groep veelal minder een sport- en beweeghistorie heeft dan jongere groepen. Net als bij andere maatregelen/actiepunten gaan we voorbeelden van andere gemeenten na.	2023

Werk en inkomen	Wij willen dat iedere Capellenaar werkt en/of participeert naar vermogen.	Uitbreiding van het aantal opstapbanen.	2023
		Er komt een pilot met basisbanen waarbij we gebruikmaken van onze mogelijkheden op het gebied van social return.	2023
		De gemeente heeft een voortrekkersrol als het gaat om het bieden van werkervaringsplaatsen en het bieden van kansen aan mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt, waarmee we ook iets doen aan de tekorten op de arbeidsmarkt.	2023
	Wij zetten in op het voorkomen en terugdringen problematische schulden onder Capellenaren.	Maximale inzet om mensen uit de schulden te houden en/of mensen in de schulden zo snel mogelijk te helpen. We gaan bezien of we naar aanleiding van de resultaten van het Amsterdams model een pilot kunnen doen met 'een pauzeknop schulden'.	2023
		Het starten van een tweejarige pilot samenwonen in de bijstand waarbij bijstandsgerechtigden een half jaar mogen samenwonen zonder dat het invloed heeft op hun uitkering. Het doel van de pilot is om te voorkomen dat inwoners in de financiële problemen komen als zij besluiten samen te wonen, door bijvoorbeeld (tijdelijk) dubbele lasten. Daarnaast verwachten we dat hierdoor sociale huurwoningen vrijkomen waardoor er meer doorstroming ontstaat in de woningmarkt.	2023
	Wij willen armoede voorkomen en bestrijden.	Dit doen we door het ondersteunen van huishoudens met een laag inkomen, vooral kwetsbare gezinnen met kinderen, met een zo hoog mogelijk bereik van het brede aanbod aan inkomensondersteunende regelingen en preventieve voorzieningen (budgettraining, invulhulp wijkwinkels etc). Om de nadelige gevolgen van de hoge inflatie te matigen geven we aanvullend op de maatregelen van de Rijksoverheid uitvoering aan de aanpak ondersteunen financiële bestaanszekerheid van Capellenaren. We gaan in 2023 onderzoeken of er een regeling te treffen is om Capellenaren met een laag inkomen tegemoet te komen bij onvoorziene noodzakelijke medische kosten voor één huisdier.	2022
	Wij willen de kostendelersnorm afschaffen voor thuiswonende kinderen tot 27 jaar	Het naar het voorbeeld van Rotterdam afschaffen van de kostendelersnorm voor thuiswonende kinderen tot 27 jaar om te voorkomen dat ouders zich gedwongen voelen hun thuiswonende kinderen, ouder dan 21 jaar, de deur te wijzen. Dat deze kostendelersnorm ongunstig uitpakt voor jongeren is nu ook opgepakt door de wetgever. Per 1 januari 2023 wordt de kostendelersnorm voor jongeren verhoogd van 21 naar 27 jaar (Participatiewet).	2023

Besturen, organiseren

Inleiding

Onze (Capelse) samenleving verandert voortdurend en ook steeds sneller. Dit vraagt van ons om continu mee te veranderen. Alleen door goed te anticiperen kunnen wij ook in de toekomst tegemoet blijven komen aan de belangen, behoeften en wensen van inwoners, bedrijven en instellingen in onze stad.

Niet voor niets staat in het coalitieakkoord aangegeven dat wij voor een stadsbestuur staan dat de menselijke maat centraal stelt en maatwerk levert. Een bestuur dat participatie aanjaagt en dat actief onder de aandacht brengt van de Capellenaar. En nieuwe vormen van participatie beproefd ([kapstok innovatie](#)). In Capelle doen we 't dus samen. Bestuur, organisatie en Capellenaren ([kapstok vertrouwen](#)).

Bestuur en organisatie

De traditionele rolverdeling tussen overheden en inwoners en instellingen is gaandeweg gewijzigd. We zijn als gemeente allang niet meer de partij die alles bepaalt maar zijn veel meer de verbinder en facilitator in de stad.

Dat willen we doen met een moderne, aantrekkelijke, flexibele & wendbare, innovatieve en lerende organisatie. Met korte, heldere lijnen. Een organisatie die weet wat er speelt en de kennis en expertise uit de stad benut. Met medewerkers die niet alleen zeggen maar ook doen. We bieden hen daarbij een prima vergadercentrum en goede werkplekondersteuning. Om in een overspannen arbeidsmarkt sneller

personeel te kunnen vinden zijn we in november 2022 de lucht ingegaan met een voor iedereen toegankelijke vacaturesite. Capelle doet 't.

Dienstverlening

Onze inwoners verwachten steeds meer van de overheid. Vanzelfsprekend moeten we goed benaderbaar zijn. Maar ook gaan we voor snellere en betere dienstverlening; snelle en goede beantwoording van vragen ([kapstok vertrouwen](#)).

We werken zoveel mogelijk digitaal voor de Capellenaar en zijn daarmee vrijwel altijd bereikbaar. We zijn ook verplicht om onze digitale kanalen toegankelijk te maken voor alle gebruikers, dus ook voor mensen die leven met een beperking. Maar we hebben ook oog voor mensen die nog niet digitaal zijn. Voor degenen die niet digitaal meekunnen, blijft een persoonlijke afspraak gewoon mogelijk. We blijven telefonisch bereikbaar zonder ellenlange keuzemenu's.

Digitale gemeente, digitale samenleving

We hebben voor het eerst een portefeuillehouder ICT én digitale samenleving. Dat is mede de reden waarom we hieronder wat verder ingaan op de digitale transitie. Wat dat voor ons als organisatie betekent en wat het in de samenleving betekent.

Als er ons iets opvalt is het wel dat de digitale ontwikkelingen snel gaan en dat ze steeds meer invloed hebben op het dagelijks leven, onze privacy, de verhouding tussen burgers onderling, en tussen burgers en de overheid. Kansen en bedreigingen.

We hebben daarom oog voor opkomende technologieën, digitaal burgerschap en democratie, data-ethiek, dat algoritmes niet ontaarden in willekeur, digitale infrastructuur, cybersecurity en het ontstaan van

een digitale kloof tussen degenen die wel en die niet mee kunnen in de digitale samenleving. Het gaat dan vooral om bewustwording, om voorlichtingscampagnes. Daarmee gaan we aan de slag. Capelle doet 't.

We zijn al aan de slag gegaan met het implementeren van het Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) en de opstart van de Wet Open Overheid. Niet alleen omdat de wet ons dat voorschrijft maar ook omdat we daarmee beter in contact kunnen komen met de Capellenaar, en zij met ons.

Met datagestuurd beleid kunnen we dichterbij de realiteit komen. Met data hebben we beter inzicht in de echte problemen, waardoor de uitvoering ook gericht kan zijn. Hoe meer je weet hoe beter je handelt. Toekomstplannen worden beter onderbouwd, waaronder onderhoud buitenruimte en gebiedsontwikkelingen. We willen data en informatie die we als stad ter beschikking hebben daarom vaker gebruiken en delen om het leven van mensen aangenamer, veiliger, eenvoudiger en boeiender te maken. Capelle doet 't.

We richten de ambtelijke organisatie daarop in ([kapstok innovatie](#)).

Bovenlokale samenwerking

We opereren in verschillende netwerken om onze ambities te realiseren, afhankelijk van welke tafel het beste past bij welke opgave. Uitgangspunt is lokaal wat kan, bovenlokaal wat moet, maar Capelse opgaven zijn steeds vaker niet meer alleen te realiseren. Bijvoorbeeld op de terreinen van economie, energie, arbeidsmarkt, onderwijs, wonen en duurzaamheid. De wooncrisis en de energietransitie (en -crisis) zijn momenteel vanuit gemeentelijk perspectief urgent.

Meepraten over beleid dat ons raakt en aanspraak maken op de juiste fondsen is essentieel. We kunnen dan niet om Den Haag en Brussel

heen, want daar wordt een belangrijk deel van het beleid en budget bepaald. Ons Capelse geluid moet daar worden gehoord, reden waarom we vaker gaan kiezen voor strategische samenwerking met andere gemeenten en met wisselende coalities omdat ons dat verder brengt. We nemen daarom niet alleen actief deel aan samenwerking binnen regio en provincie, maar ook binnen de Vereniging Nederlandse Gemeenten (denk aan participatiewet, schulden, armoede, jeugdzorg, uitvoeringskosten klimaatakkoord), de kopgroep van de New Towns alliantie (voormalige groeisteden die allemaal voor een grootschalige herstructureringsopgave staan) en doen kennis op in Europese (subsidie/kennis-) netwerken. Capelle doet 't.

Ons geluid laten horen kan voor ons ook net die financiële flexibiliteit creëren die we nodig hebben. Door in te spelen op actuele kansen voor co-financiering van andere partijen zoals provincie, Rijk en Europa.

Kortom, voor kennis, financiering en slagkracht in de uitvoering is samenwerking nodig.

Financiën

Financieel staat de stad de komende jaren voor een aantal grote opgaven, zoals benoemd in dit CWP. Uitgangspunt van ons financieel beleid is een sluitende begroting. Onze gemeentelijke portemonnee wordt grotendeels gevuld door het Rijk. Daarbij worden we als gemeente ook gevraagd mee te werken aan kabinetsplannen. Van woningbouwversnelling tot energietransitie. Daar zijn enorme bedragen mee gemoeid waarbij we als Capelle ook weer grotendeels afhankelijk zijn van (subsidie) bedragen die we verkrijgen van het Rijk. Vanaf 2027 zullen we financieel een onzekere situatie gaan kennen, maar wel de realiteit waarmee we hebben te dealen. Waarbij lobbywerk nodig is, zelf als Capelle én samen met andere gemeenten die in hetzelfde schuitje zitten.

Planning uitvoering 6 speerpunten Besturen en organiseren

Onderwerp	Speerpunten	Wat gaan we daarvoor doen en hoe gaan we dat doen?	Start in
Besturen	Wij geven Capellenaren het vertrouwen en willen dat zij meedenken, inspreken en stemmen.	We willen de denk- en doe kracht van Capellenaren stimuleren, door het Denk & Doe Mee Fonds structureel te maken en de zichtbaarheid van het fonds en besluitvorming over initiatieven te vergroten. Hiertoe werken wij een voorstel uit om het fonds conform de uitkomst van de evaluatie per 1 januari 2024 structureel in te bedden.	2024
		We nemen nieuwe initiatieven om de betrokkenheid van de jeugd bij de gemeente te vergroten naast bestaande instrumenten als het Kindercollege, de Jongerenraad, Klas in de raad en het gemeenteraadspel.	2023
		We promoten actief de mogelijkheid van het 'Right to Challenge' door Capellenaren.	Doorlopend
	Wij leren als bestuur, organisatie en samenleving van participatieprocessen.	De participatieverordening uit 2021 wordt actief uitgevoerd.	Doorlopend
		We leren van participatieprocessen en verkennen nieuwe vormen zoals een burgerberaad.	Doorlopend
		We gaan de positie en het bereik van de WOP's evalueren, met focus op de toekomst, met de WOP's, interne organisatie, wijkpartners, college en gemeenteraad.	2023
		We investeren in de positie van de gemeenteraad door uitgewerkte opties, met voor- en nadelen, daar waar dat kan op te nemen in raadsvoorstellen.	Doorlopend
Organisatie	Wij willen dat de gemeente Capelle aan den IJssel een aantrekkelijke werkgever is.	Ervoor zorgen dat we als gemeente een aantrekkelijkere werkgever kunnen worden, waardoor we beter kunnen concurreren op de arbeidsmarkt. Hierop van invloed zijn ontwikkel- en doorgroeimogelijkheden, arbeidsvoorwaarden, cultuur van de organisatie en kwantitatief en kwalitatief de juiste medewerkers in dienst.	Doorlopend
		We koersen op zoveel mogelijk medewerkers in vaste dienst en bij voorkeur minder externe inhuur.	Doorlopend
		We werken aan een veilige, open, inclusieve en creatieve werksfeer.	Doorlopend
		We stimuleren de binding van medewerkers met Capelle.	Doorlopend
		De gemeente geeft het goede voorbeeld bij het aanbieden van stageplaatsen.	Doorlopend
	Wij streven naar een optimale dienstverlening	Investeren in het verbeteren en/of automatiseren van bedrijfsvoeringsprocessen zodat ambtelijke capaciteit kan worden vrijgespeeld en anders ingezet.	Doorlopend
		Waar de ambtelijke capaciteit onvoldoende is meegegroeid met de toegenomen taken de ambtelijke capaciteit gericht uit te breiden.	2022

Financiën	Wij hebben de begroting structureel op orde.	Periodiek toetsing en evaluatie van subsidies.	Doorlopend
		We voeren een actieve lobby om de uitkeringen van het Rijk daadwerkelijk kostendekkend te maken.	Doorlopend
	Wij willen een transparante en controleerbare gemeente zijn.	We leggen helder en transparant aan de Capellenaar verantwoording af over de besteding van de gemeentelijke middelen.	Doorlopend

Bijlage I Portefeuilleverdeling College, gemeente Capelle aan den IJssel, periode 2022-2026

Burgemeester Peter Oskam

- Algemene beleidscoördinatie (bestuurlijke coördinatie en integriteit van beleid)
- Openbare orde met APV
- Brandweer en rampenbestrijding, met de Veiligheidsregio
- Externe en internationale betrekkingen, stadspromotie, intergemeentelijke samenwerking en kabinet
- Metropoolregio
- Juridische zaken, vergunningen, AVG en WOO
- Dienstverlening en verkiezingen
- Participatie en burgerbetrokkenheid (als initiator en procesbewaker)
- Wijkportefeuille Capelle West

Wethouder Ans Hartnagel, Leefbaar Capelle

- Integrale en sociale veiligheid (met huiselijk geweld, handhaving en verwarde personen)
- Jeugdbeleid (met CAPSLOC)
- Leefbaarheid (met sociale cohesie en buurtwerk en buurtgroepen, waaronder Huizen van de Wijk en Kinderlabs)
- Projectwethouder Denk & Doe meel-Fonds
- Wijkwethouder Schollebaar
- 1e locoburgemeester

Wethouder Marc Wilson, Leefbaar Capelle

- Buitenruimte (beleid en beheer)
- Wmo/AWBZ (met ouderen, respijt en mantelzorgers, aanpak eenzaamheid)
- Volksgezondheid en preventie (met bewegen)
- Emancipatie, integratie, inclusie en LHBTIQA+
- Vrijwilligersbeleid
- Wijk- en opgave gericht werken (met WOP's en gebiedsregie)
- Welzijnswerk en Stichting Welzijn Capelle
- Wijkwethouder Oostgaarde
- 5e locoburgemeester

Wethouder Eric Faassen, Leefbaar Capelle

- Stadsontwikkeling en ruimtelijke ordening
- Projectwethouder Omgevingswet
- Welstand en monumentenbeleid
- Jeugdzorg (met Centrum voor Jeugd en Gezin)
- Economie
- Personeel en organisatie
- Wijkwethouder Middelwatering
- 6e locoburgemeester

Wethouder Rik van Woudenberg, D66

- Financiën en grondzaken
- Deelnemingen en verbonden partijen (met netbeheerder Stedin en crematorium)
- Onderwijshuisvesting en facilitaire diensten (met bouw en onderhoud van maatschappelijk vastgoed)
- Verkeer en vervoer (met vervoersautoriteit)
- Hoofdverkeersinfrastructuur (met MIRT)
- ICT, digitale samenleving
- Kunst en cultuur (met evenementen)
- Recreatie (met Hitland)
- Dierenwelzijn
- Wijkwethouder Fascinatio
- 2e locoburgemeester

Wethouder Harriët Westerdijk, VVD

- Projectwethouder Rivium
- Werk- en inkomen (met de Participatiewet en Promen)
- Armoedebeleid (met het Jeugdfonds Sport & Cultuur)
- Coördinerend portefeuillehouder sociaal domein
- Sportbeleid
- Onderwijs (met laaggeletterdheid)
- Wijkwethouder 's-Gravenland

- 3e locoburgemeester

Wethouder Sjoerd Geissler, PvdA

- Wonen (met woonoverlast)
- Projectwethouder energiearmoede
- Duurzaamheid, klimaat/klimaatadaptatie, milieu en energietransitie
- Straatreiniging en afvalinzameling
- Communicatie en burgercontacten (met klantcontactcentrum en digitaal burgerschap)
- Wijkwethouder Schenkel
- 4e locoburgemeester

Bijlage II Behoeft geen aparte actie in CWP

Het coalitieakkoord kent 145 speerpunten. Een aantal speerpunten geeft echter aan wat we niet willen, of geven meer een werkwijze of houding aan en is daarom niet te koppelen aan een actie of termijn. Deze onderstaande 30 speerpunten uit het coalitieakkoord zijn daarom niet opgenomen in de tabellen van het CapelsWerkProgramma.

Fysiek

1. Er komen geen nieuwe windmolens.
2. Er wordt een terughoudend kapbeleid gevoerd en bomen in de openbare ruimte die moeten worden gekapt worden altijd vervangen.
3. Bij aanleg van nieuwe parkeerplekken of herbestrating in de openbare ruimte wordt er, indien mogelijk en passend, vaker gekozen voor een groene (waterdoorlatende) bestrating.
4. In beginsel geen lastenverhoging voor ondernemers dan met maximaal de inflatiecorrectie.
5. Ter ondersteuning van de lokale middenstand wordt de campagne 'Wees loyaal, koop lokaal' voortgezet.
6. Parkeren blijft gratis.
7. We blijven inzetten op de samenwerking in de regionale arbeidsmarkt.
8. Het Energie Collectief Capelle moet behouden blijven.
9. We blijven werken met energiecoaches.

Sociaal

10. Iedereen moet veilig en ongehinderd over straat kunnen gaan. Alle vormen van (seksuele) straatintimidatie zijn voor ons onacceptabel. Het is aan de landelijke overheid om op dit punt snel met wetgeving te komen.
11. Kwalitatief goed openbaar onderwijs blijft breed beschikbaar, ook in de kwetsbare wijken.
12. Samen met het onderwijs bezien we de mogelijkheden de scholen te ondersteunen bij het wegwerken van leerachterstanden als gevolg van Covid.
13. In alle wijken een wijkagent die ook 100% beschikbaar is voor die wijk.
14. We steunen de oproep van bewoners van grote wooncomplexen zoals De Rondelen en de Hoeken voor de herinvoering van huismeesters.
15. We gaan handhaven op zondag. Dit betekent een uitbreiding van het aantal handhavers.

16. We blijven cameratoezicht en preventief fouilleren daar waar nodig en nuttig inzetten als middel om te komen tot een veiliger Capelle.
17. Geen coffeeshop en geen gokhal.
18. Blijvend ondersteuning en hulp bieden aan ouders die dat nodig hebben met daarin een belangrijke rol voor het Centrum voor Jeugd en Gezin.
19. Continuering van gratis openbaar vervoer voor AOW'ers.
20. We staan voor inkomenszekerheid en werken samen aan een samenleving waarin iedereen meedoet. We gaan uit van vertrouwen, onderbouwt door feiten. En we blijven investeren in kwaliteitszorg en verdere verbetering van onze dienstverlening.
21. Met ons beleid voorkomen we dat mensen ten onrechte een uitkering (gaan) ontvangen.

Bestuur, organisatie, financiën

22. We bepleiten de Verordening Burgerinitiatief uit 2002 te evalueren en zo nodig aan te passen en deze verordening actief onder de aandacht van de Capellenaren te brengen.
23. We maken gebruik van de wijsheid van de minderheid om het beeld van de meerderheid te verrijken.
24. De burgemeester wordt portefeuillehouder participatie en burgerbetrokkenheid (initiator en procesbewaker).
25. Te investeren in het verbeteren en/of automatiseren van bedrijfsvoeringsprocessen zodat ambtelijke capaciteit kan worden vrijgespeeld en anders ingezet.
26. Te gaan inzetten op competentiegericht werven en 'open hiring' als andere creatieve methoden om potentiële nieuwe medewerkers te interesseren in een baan bij 'onze' gemeente.
27. Waar de ambtelijke capaciteit onvoldoende is meegegroeid met de toegenomen taken de ambtelijke capaciteit gericht uit te breiden.
28. Daarbij koersen we op zoveel mogelijk medewerkers in vaste dienst en bij voorkeur minder externe inhuur.
29. De begroting blijft op orde en de jaarlijkse indexering van belastingen blijft beperkt tot maximaal de inflatiecorrectie.
30. De afvalstoffenheffing, de rioolheffing en de leges zijn kostendekkend.